

Metodická príručka pre súťaž mladých záchranárov civilnej ochrany

Obsah

1. **Charakteristika súťaže a zásady metodiky hodnotenia**
2. **Prehľad súťažných disciplín**
3. **Obsah súťažných disciplín**
 - 3.1. Testy (civilná ochrana, dopravná, požiarna a zdravotnícka výchova)
 - 3.2. Civilná ochrana
 - 3.2.1. Použitie ochrannej masky
 - 3.2.2. Improvizované prostriedky individuálnej ochrany
 - 3.2.3. Evakuačná batožina
 - 3.2.4. Rozpoznávanie varovných signálov CO (pustené zvukové signály)
 - 3.3. Pobyť v prírode
 - 3.4. Zdravotnícka príprava
 - 3.4.1. Ošetrovanie rôznych druhov zranení
 - 3.4.2. Volanie na tiesňovú linku 112
 - 3.5. Hasenie malých požiarov
 - 3.5.1. Hasenie požiaru džberovkou
 - 3.5.2. Určenie správneho hasiaceho prístroja
 - 3.6. Strelba zo vzduchovky na terč
4. **Čas**
 - 4.1. Zdržný čas
5. **Celkové hodnotenie**
6. **Bodovanie jednotlivých disciplín** – Príloha A/1; Príloha A/2; Príloha B, Príloha C
7. **Informácie pre organizátorov a vedúcich družstiev**

Prílohy k disciplinám:

Príloha 1 – použitie ochrannej masky

Príloha 2 – modelové situácie ohrozenia (improvizovaná PIO)

Príloha 3 – topografia (vysvetlivky a metodika k disciplíne „Pohyb a pobyt v prírode“)

Príloha 4 – zdravotnícka príprava – ošetrovanie zranení (postupy pri poskytnutí prvej pomoci)

Príloha 5 – volanie na tiesňovú linku 112 (modelová komunikácia s operátorom)

Príloha 6 – signály CO vo formáte *MP3

Príloha 7 – metodika postupu a modelové situácie pri určovaní hasiaceho prístroja a pomôcky (7-1 až 7- (disciplína „Hasenie malých požiarov“)

Prílohy testy:

– Civilná ochrana

– Zdravotnícka príprava

– Ochrana pred požiarimi

– Dopravná výchova

1. Charakteristika súťaže a zásady metodiky hodnotenia

Táto metodická príručka je určená na prípravu družstiev žiakov II. stupňa základných škôl a žiakov 1. až 4. ročníka osemročných gymnázií.

Súťaž má charakter vedomostnej, zručnostnej a športovej súťaže, súťaží sa na trati s dĺžkou do 2 km. Súťažné disciplíny sú zostavené na báze prierezového učiva „**Ochrana života a zdravia**“ určeného pre II. stupeň základných škôl a 1.až 4.ročníka osemročných gymnázií.

Súťaže sa zúčastňujú vždy družstvá zmiešaných štvoric, t. j. dvoch chlapcov a dvoch dievčat. Žiaci nemusia byť z jednej triedy, ani z jedného ročníka. V prípade neúčasti niektorého člena družstva na súťaži je možná náhrada vždy len chlapec za chlapca a dievča za dievča.

Škola môže do okresného kola prihlásiť ľubovoľný počet družstiev.

Vysielajúca škola zašle organizátorovi súťaže **v elektronickej podobe vypísanú záväznú prihlášku družstva** podľa pokynov v pozvánke / propozíciách do stanoveného termínu. Za zdravotný stav žiakov – členov družstva zodpovedá vysielajúca škola. Každý súťažiaci je povinný mať na súťaži so sebou preukaz poistenca zdravotnej poisťovne.

Súťažiaci družstvo sprevádza pedagogický dozor, ktorý je zároveň vedúcim družstva.

Súťažiaci družstvo súťaží v športovom odevu a v športovej obuvi.

Družstvo súťaží podľa ustanovení propozícií okresného kola/krajského kola alebo majstrovstiev mladých záchranárov civilnej ochrany, ktoré vydá usporiadateľ podľa ods. (5), (6) a (7) v Čl. 4 schváleného a registrovaného organizačného poriadku. Súťažiaci sú povinní dodržiavať pravidlá súťaže.

Príručka má 7 príloh a súbor testových otázok v 4 tematických celkoch. Ich zoznam je uvedený v obsahu príručky. Výber 20-tich testových otázok a ich zoradenie v teste sa súťažiaci dozvedia až pri jeho riešení po štarte na stanovišti TESTY.

Na splnenie úlohy v disciplíne „Civilná ochrana“ musí mať každý člen družstva vlastnú ochrannú masku (lícnica CM-3, CM-3-3h, CM-4) s filtrom a brašnou. Masku musí byť odpovedajúcej veľkosti tvárovej časti súťažiacieho. Ochranné masky na súťaž si škola môže zabezpečiť v spolupráci s príslušným okresným úradom – odborom krízového riadenia, v ktorého územnej pôsobnosti sa nachádza. Ostatný materiál na plnenie jednotlivých súťažných úloh zabezpečuje organizátor.

Súťaž je pre každý rok vyhlasovaná sekciou, má postupový charakter a prebieha v troch úrovniach:

- a) **okresné kolo** s priamym postupom družstiev umiestnených na 1.-3.mieste na krajské kolo. Organizuje ho okresný úrad – odbor krízového riadenia samostatne alebo spoločne so susediacim okresom,
- b) **krajské kolo** s priamym postupom družstiev umiestnených na 1.-3.mieste na majstrovstvá Slovenskej republiky. Organizuje ho okresný úrad v sídle kraja – odbor krízového riadenia v spolupráci s okresnými úradmi v kraji,
- c) **majstrovstvá Slovenskej republiky** (ďalej len „majstrovstvá“) sú celoštátnym kolom s účasťou postupujúcich družstiev z krajských kôl. Organizuje ich sekcia a poverený okresný úrad v spolupráci s okresnými úradmi v kraji, v ktorého územnom obvode sa uskutočnia v mesiaci jún prebiehajúceho školského roku.

Postupujúce družstvo, ktoré sa odhlási, nahradí ďalšie v poradí z výsledkovej listiny.
Prizvané zahraničné družstvá majú rovnaké postavenie ako domáce slovenské.

Táto metodická príručka je postavená na tzv. pozitívne orientovanom hodnotení:

- a) používajú sa tradičné ziskové body,
- b) bodovacia sústava je jednotková, základnou jednotkou je 1 bod,
- c) ziskové body sa udeľujú za správne vykonaný úkon (napr. zasiahnutý terč, správnu odpoveď v teste, správne nasadenie masky a pod.),
- d) bodovým ziskom ju bodová dotácia za správny úkon/odpoveď. Vyšší bodový zisk je dosiahnuteľný v disciplínach, ktoré pokladáme za ťažiskové, teda pri vedomostiach a zručnostiach, v súčasnosti najviac potrebných.

Družstvo môže stratiť body iba za celkový čas (pozri 3.7 Čas). Nehovoríme však o trestných bodoch, ale o odčítaní resp. strate bodov.

Body sa neudeľujú za:

- nezodpovedanú otázku resp. nevykonaný úkon,
- iba čiastočne – nie dostatočne zodpovedanú otázku, resp. čiastočne – nedostatočne vykonaný úkon.

2. Prehľad súťažných disciplín

Súťažiaci plnia úlohy v šiestich disciplínach:

- a) testy (civilná ochrana, dopravná, požiarne a zdravotnícka výchova)
- b) hasenie malých požiarov
 1. hasenie požiaru džberovkou
 2. určenie správneho hasiaceho prístroja
- c) civilná ochrana
 1. použitie ochrannej masky
 2. improvizované prostriedky individuálnej ochrany
 3. evakuačná batožina
 4. rozpoznávanie varovných signálov CO (pustené zvukové signály)
- d) streľba zo vzduchovky na terč
- e) pohyb v prírode
- f) zdravotnícka príprava
 1. ošetrovanie rôznych druhov zranení
 2. volanie na tiesňovú linku 112

3. Obsah súťažných disciplín

3.1. Testy

POSTUP:

Po príchode na stanovište dostane každý člen družstva vlastnú verziu testu na vyplnenie. **Test má 20 otázok.** Na pokyn rozhodcu začnú súťažiaci plniť súťažnú úlohu, každý súťažiaci rieši test samostatne, vzájomná výpomoc je zakázaná. Testy nemožno riešiť na inom mieste a v inom čase, ako na príslušnom stanovišti. Každý súťažný test má skladbu:

10 otázok	Civilná ochrana
4 otázky	Zdravotnícka príprava
1 otázka	Volanie na tiesňovú linku 112
3 otázky	Ochrana pred požiarmi
2 otázky	Dopravná výchova

Otázky sú vo všetkých štyroch verziách testov totožné, ich poradie však musí byť zámerne zmenené. Organizátor vytvorí také podmienky, aby minimalizoval možnosti vzájomného napomáhania si súťažiacimi pri vypracovaní testu.

Súbor otázok je spracovaný v 4 tematických celkoch:

- Civilná ochrana 32 otázok,
- Zdravotnícka príprava 15 otázok a 5 otázok k volaniu na tiesňovú linku 112,
- Ochrana pred požiarmi 20 otázok,
- Dopravná výchova 20 otázok.

Testy sú k dispozícii na webovej stránke sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra SR (ďalej len „sekcia“) pod odkazom <http://www.minv.sk/?smzCO>, ich výber a zaradenie do testu sa však žiaci dozvedia až pri pridelení testu na súťažnom stanovišti TESTY. Organizátor nesmie nikomu poskytnúť skladbu súťažného textu pred súťažou.

HODNOTENIE:

súťažiaci získa za každú správnu odpoveď 2 body, jednotlivec môže získať max. 40 bodov. Družstvo môže spoločne získať max. **160 bodov.**

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

materiál na stanovišti (testy a perá alebo ceruzky) zabezpečuje organizátor.

3.2. Civilná ochrana

Disciplína je zložená zo 4 častí:

1. Použitie ochrannej masky, 2. Použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany (improvizované PIO), 3. Vymenovanie zloženia evakuačnej batožiny, 4. Rozpoznávanie varovných signálov CO.

Prvá časť disciplíny „Použitie ochrannej masky“ plnia všetci 4 členovia družstva súčasne. Pre splnenie ďalších 3 častí disciplíny „Civilná ochrana“ sa družstvo podľa pokynu rozhodcu rozdelí na stanovištia v počte 2 + 1 + 1 a členovia družstva plnia úlohy súbežne.

3.2.1. Použitie ochrannej masky

Táto disciplína je zameraná na overenie zručnosti nasadenia ochrannej masky. Súťažiaci si na pokyn rozhodcu nasadia masky. Rozhodca skontroluje tesnosť masiek a dá pokyn masky sňať. **Správny postup použitia ochrannej masky je v „Prílohe 1 – použitie ochrannej masky“.**

POSTUP:

- družstvo príde na stanovište, každý člen s maskou v pochodovej polohe (maska aj filter samostatne /oddelené od seba/ v textilnej kapse, filter zazátkovaný),
- rozhodca vydá povel „masky pripraviť!“,
- každý člen družstva vyberie a skompletizuje masku (spoja filter s maskou, odzátujú filtre a masky nechajú voľne zavesené na krku),
- rozhodca vydá povel „masky nasadiť!“,
- súťažiaci nasadia masky do ochrannej polohy,
- rozhodca vykoná kontrolu tesnosti masiek každého súťažiaceho (priloží dlaň na otvor filtra a prikáže súťažiacemu nadýchnuť sa),
- následne rozhodca vydá pokyn „masky sňať!“, súťažiaci vrátia masky do pochodovej polohy.

Organizátor **môže** alternatívne doplniť disciplínu o prechod kontaminovaným územím (napr. pokiaľ vlastní, či získa zadymovacie zariadenie – „dymostroj“). Kontaminované územie stačí aj znázorniť - vytýčiť páskou, vlajôčkami a pod. Tento prechod sa však **nehodnotí**, rozhodca iba upozorní súťažiacich na prípadnú chybu ako, napr. na beh namiesto rýchlej chôdze.

HODNOTENIE:

Každý súťažiaci dostane za správne nasadenie ochrannej masky 20 bodov. Družstvo tak môže získať celkovo max. **80 bodov**. Za správne nasadenie sa považuje tesná maska – teda taká, ktorá pri kontrole (rozhodcova dlaň na otvore filtra a nádych súťažiaceho v maske) neprepúšťa vzduch cez nedostatočne dotiahnutú líčnicu.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

Súťažiaci použijú vlastné (školské príp. iné) ochranné masky. Pokiaľ vysielajúca škola nemá masky k dispozícii, zabezpečí si ich v dostatočnom predstihu cestou odborom krízového riadenia územne príslušného okresného úradu.

POZNÁMKA: Súťažiaci po dobehnutí do cieľa, alebo po skončení súťaže očistia masky (vatovým) tampónom a dezinfekčným roztokom (aj v prípade cvičných masiek). Uvedená

činnosť sa **nehodnotí**, slúži iba na dezinfekciu masky pred jej ďalším použitím. Materiál na dezinfekciu zabezpečí organizátor súťaže.

3.2.2. Použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany (improvizované PIO)

Úlohu riešia 2 členovia družstva, ktorí boli určení po splnení úlohy v prvej časti na stanovišti „Civilná ochrana“.

Súťažiaci majú na stanovišti k dispozícii nižšie vymenované predmety. Ku každému predmetu sú uvedené povolené alternatívy podľa možností organizátora. Vytvorenie improvizovaných PIO je rozdelené na úkony, pričom každý vyžaduje nasledovné predmety:

- **okuliare** (napr. lyžiarske, potápačské, zväračské, prípadne slnečné alebo iný predmet aspoň symbolicky použiteľný); súťažiaci ich použijú na ochranu očí.
- **uterák, šál** (prípadná náhrada: iné kusy tkaniny, utierky na riad, stará košeľ a či tričko, šatka, ...); súťažiaci ho použijú na zakrytie – ochranu dýchacích ciest; organizátor môže pripraviť aj nádobu s vodou na navlhčenie tkaniny,
- **čiapka** (pletená, šiltovka či iné, ako napr. kúpacia čapica, odnímateľná kapucňa, nastrihnutá igelitová taška – nastrihnutá tak, aby sa pri zakrytí temena, zátylku a krku zabránilo zaduseniu); súťažiaci ju použijú na pokrytie hlavy.
- **pršiplášť** (prípadná náhrada: stará – ideálne nepremokavá vetrovka, dlhý kabát, otepľovacie či džogingové – šuštiaková súprava, overal, stará deka veľké kusy fólie); súťažiaci ich použijú na ochranu trupu.
- **igelitové vrecká** (prípadná náhrada: gumené alebo iné rukavice, malé PVC tašky); súťažiaci ich použijú na ochranu rúk.
- **vysoké igelitové tašky** (prípadná náhrada: PVC vrecia na odpad, fólia alebo gumené čižmy); súťažiaci ich použijú na ochranu chodidiel a nôh.
- **gumičky a kúsky povrazu** (súťažiaci ich použijú na upevnenie vyššie opísaného materiálu)

POSTUP:

Rozhodca stručne uvedie 2 členov družstva do fiktívnej situácie (pozri „**Prílohu č. 2 - Modelové situácie**“). Uvedené situácie sú iba vzorové – pre inšpiráciu, rozhodca nezdržiava družstvo podrobným opisom, detailmi a pod.) Súťažiaci dostávajú úlohu zhotoviť improvizované PIO v situácii, keď sú ochranné masky nedostupné avšak je nevyhnutné ochrániť si **najmä dýchacie cesty, oči** a povrch tela.

Na pokyn rozhodcu začnú dvaja súťažiaci vyberať predmety (materiál), z ktorých je možné zhotoviť improvizované PIO. Na figurantovi demonštrujú správne zhotovenie a použitie improvizovaných PIO a komentujú svoju činnosť (vysvetľujú výber predmetov, dôvod výberu, použitie na jednotlivých častiach tela a pod.). Ostatní 2 členovia družstva po splnení úloh (výber evakuačnej batožiny a rozoznávanie varovných signálov CO) môžu radiť pri výbere predmetov a zhotovovaní improvizovaných PIO.

HODNOTENIE:

Za správne zhotovené a použité prostriedky na ochranu očí a dýchacích ciest získa družstvo 35 bodov. Ďalších 26 bodov získa družstvo za správne zhotovené a použité prostriedky na ochranu trupu. Družstvo môže získať za túto časť disciplíny „Civilná ochrana“ celkom **61 bodov**.

Za správne zhotovené a použité improvizované PIO sa pokladá:

- zakryté – chránené dýchacie cesty a zároveň i hlava (ústa, nos, pokrývka hlavy),
- zakrytý – chránený trup alebo aspoň jeho väčšia časť,
- zhotovená ochrana nôh (minimálne chodidiel a časti lýtky),
- zhotovená ochrana rúk.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

uvedený materiál na stanovišti zabezpečuje organizátor.

3.2.3. Evakuačná batožina

Úlohou v tejto časti disciplíny „Civilná ochrana“ je vybrať 10 predmetov do evakuačnej batožiny. Z týchto desiatich predmetov sa hodnotia iba predmety správne, teda tie, ktoré sú do evakuačnej batožiny skutočne určené resp. odporúčané. Súťažiaci preto musia mať k dispozícii (na celte, stolíku, v debni, ... alebo zobrazené na kartičkách) minimálne 10 správnych predmetov.

Úlohu rieši iba 1 člen družstva, ktorý bol určený po splnení úlohy v prvej časti na stanovišti „Civilná ochrana“.

POSTUP:

Rozhodca uvedie člena družstva do fiktívnej situácie (**pozri Príloha 2 – Modelové situácie**), ktorá vyúsťuje do evakuácie obyvateľstva. Súťažiaci majú k dispozícii reálne predmety (na celte, stolíku, v debni...), z ktorých na pokyn rozhodcu začnú spoločne vyberať predmety doporučené ako súčasť evakuačnej batožiny. Podľa podmienok organizátora môžu byť na splnenie tejto úlohy použité ako alternatíva kartičky z obrázkami predmetov a ich názvom v rozsahu uvedenom nižšie.

Hmotnosť a obsah evakuačnej batožiny je určený vyhláškou MV SR č. 328/2012 Z.z. a to:

- a) Hmotnosť batožiny môže byť najviac**
 - 25 kg u dospelého osoby,
 - 15 kg u dieťaťa,
 - 5 kg príručnej batožiny okrem batožiny podľa prvého a druhého bodu.
- b) Odporúčaný obsah batožiny:**
 - osobné doklady, peniaze a iné cennosti,
 - lieky a nevyhnutné zdravotnícke pomôcky,
 - základné potraviny a pitná voda na dva až tri dni,
 - predmety osobnej hygieny,
 - vrecková lampa,
 - prikrývka alebo spací vak,
 - náhradná osobná bielizeň, náhradný odev, náhradná obuv a nepremokavý plášť,
 - ďalšie nevyhnutné osobné veci.

Na účely plnenia predmety neodporúčané:

- cigarety, zápalky;
- zbrane;

- alkohol;
 - jedlá ľahko podliehajúce skaze.
- c) neutrálne predmety: napríklad písacie potreby, disketa či CD nosič, teplomer, nie nevyhnutné hygienické potreby (*krém na ruky, ženský make-up, telové mlieko...*), rozličné náradie (*kladivo, skrutkovač, kliešte, klince...*), lepiaca páska a ďalšie predmety.

Tieto predmety slúžia iba na sťaženie orientácie pri výbere predmetov, tzn. aby súťažiaci nemohli postupovať mechanickým oddelením predmetov odporúčaných od predmetov neodporúčaných. Ich výber súťažiacimi sa nehodnotí. Organizátori musia dať pozor, aby išlo o predmety skutočne neutrálne, nesmú to byť predmety podobajúce sa resp. „príbuzné“ predmetom odporúčeným.

Niekoľko príkladov predmetov, ktoré sa môžu podobat' na odporúčené alebo zakázané predmety:

- plastický pohár, ktorý môže byť súčasťou balenej vody,
- tzv. klubová karta (napr. mobilného operátora, siete čerpacích staníc, finančnej inštitúcie...), ktorá môže budiť dojem nevyhnutne potrebného osobného dokladu,
- liečivo, dezinfekčný a čistiaci prostriedok obsahujúci alkohol,
- malé sviečky, napr. do aromatických lúč, ktoré sú na praktické osvetlenie nepoužiteľné
- špeciálna obuv ako napr. lyžiarky, príp. dámska obuv na vysokom opätku.

UPOZORNENIE PRE ORGANIZÁTOROV: Pre potreby súťaže sa použije napr. prázdna škatuľka cigariet, maketa zbrane, resp. hračkárska zbraň, fľaša od alkoholu naplnená vodou, prázdna škatuľka, resp. vymytý „kelímok“ od syra, masla, jogurtu a pod., prázdne tuby a ďalšie. Nie je nutné zakupovať „skutočné“ potraviny a je zakázané použiť cigarety a alkohol. Značka (logo + názov) cigariet na škatuľke môže byť prelepená.

HODNOTENIE:

Za každý správny predmet, t.j. predmet, ktorý je odporúčený do evakuačnej batožiny, dostane družstvo 10 bodov. Družstvo môže získať maximálne **100 bodov**. Výber zakázaných a neutrálnych predmetov sa nehodnotí.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

materiál zabezpečuje organizátor.

3.2.4. Rozpoznávanie varovných signálov CO

Táto časť disciplíny je zameraná nielen na samotné rozoznanie varovných signálov CO, ale tiež správanie sa po ich zaznení.

Úlohu rieši iba 1 člen družstva, ktorý bol určený po splnení úlohy v prvej časti na stanovišti „Civilná ochrana“.

POSTUP:

Rozhodca uvedie člena družstva do fiktívnej situácie (**pozri Príloha 2 – Modelové situácie**) a pustí mu nahrávku varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“, alebo „Ohrozenie vodou“ na CD nosiči alebo vo formáte MP3 (podľa technických možností organizátora). Prehrávanie varovného signálu netrvá celé dve, resp. šesť minút, ale iba pokým súťažiaci neodpovie o aký varovný signál ide, resp. oznámi, že nevie odpovedať. Po rozpoznaní signálu súťažiaci odpovie o aký varovný signál ide a čo by robil, keby ho počul.

Správna reakcia na signál je nasledovná:

- zapnúť vysielanie verejnoprávneho rozhlasu a verejnoprávnej televízie a sledovať vysielanie,
- nezaťažovať telefónne spojenie - telefonovať iba v skutočne súrnych prípadoch,
- ubezpečiť sa či v okolí (napr. v dome) nie sú chorí, postihnutí, starí ľudia a poskytnúť im pomoc,
- postarať sa o deti bez dozoru,
- zlaté pravidlo – zachovať rozvahu a pokoj.

Za správnu odpoveď sa považuje:

- určenie, či ide o varovný signál „Všeobecné ohrozenie“ (2-minútový kolísaný tón), alebo „Ohrozenie vodou“ (6-minútový stály tón),
- opísanie reakcie na varovný signál.

POZNÁMKA: Signál „Koniec ohrozenia“ sa neprehráva, pretože od varovného signálu „Ohrozenie vodou“ sa líši iba dĺžkou trvania.

HODNOTENIE:

Za správne rozoznanie (určenie) varovného signálu družstvo získa 20 bodov. Za opísanie správnej reakcie na varovný signál obdrží družstvo ďalších 20 bodov. Družstvo môže získať za túto časť celkom **40 bodov**.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

Prehrávacie zariadenie i nahrávku zabezpečuje organizátor. **Nahrávka v formáte MP3 je k dispozícii na web stránke sekcie KR MV SR ako „Príloha č. 6 - signály CO“.**

3.3. Pohyb v prírode

POSTUP:

Každý člen súťažného družstva si na stanovišti vytiahne jednu zo štyroch otázok, ktorú každý člen plní samostatne.

Správne postupy pri plnení úloh sú opísané v Prílohe 3 – topografia.

Súťažné úlohy:

a) orientácia na mape pomocou buzoly (alebo kompasu), určenie azimutu

Na pokyn rozhodcu súťažiaci zorientuje mapu podľa buzoly. Rozhodca určí bod na mape (ako napr. hrad, vrchol kopca, železničná stanica, strom, atď.). Rozhodca následne vyzve súťažiaceho, aby určil azimut daného bodu voči stanovišťu.

Alternatíva plnenia úlohy: Podľa podmienok trate a tiež počtu súťažiacich družstiev môže organizátor zaradiť praktickú časť riešenia úlohy a to 3 - 4 azimutovými úsekmi v okolí stanovišťa „Pohyb a pobyt v prírode“. Úlohu plní družstvo spoločne, organizátor súťaže je povinný túto formu plnenia úlohy uviesť v „Propozíciách súťaže“.

b) meranie vzdialenosti na mape

Na pokyn rozhodcu súťažiaci zmeria na mape rozhodcom určenú úsečku a podľa mierky mapy odpovie, aká je skutočná dĺžka vzdialenosti v metroch).

c) odhad vzdialenosti v teréne

Na pokyn rozhodcu súťažiaci zmeria svoju vzdialenosť od rozhodcom určeného nehybného bodu (napr. strom, budova, stožiar, atď.). Meranie vykonáva tzv. šírkovou metódou. Bod je spoločný pre všetkých súťažiacich, rovnako ako tolerancia. Tolerancia od skutočnej vzdialenosti je ± 5 m. Rozhodca súťažiacemu po nahlásení odpovede iba potvrdí, či sa dostal, alebo nedostal do tolerancie. Nesmie mu oznámiť skutočnú dĺžku, aby sa ju nedozvedeli ďalší súťažiaci.

d) určovanie svetových strán v teréne

Na pokyn rozhodcu súťažiaci odpovie, ako by v prírode určil rozhodcom zvolené svetové strany.

Podrobnejší postup je uvedený v „Prílohe 3 – topografia“.

HODNOTENIE:

Každý člen družstva dostane ním správne vyriešenú úlohu max. 10 bodov, družstvo tak môže spoločne získať max. **40 bodov**. **V prípade plnenia alternatívnej úlohy v písm. a)** je bodové ohodnotenie rovnaké s dotáciou max. 10 bodov.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

Buzoly, mapy a ostatný materiál zabezpečuje organizátor. Súťažiaci môžu požiť vlastnú buzolu.

3.4. Zdravotnícka príprava

Disciplína je zložená z 2 častí a je zameraná na:

- 1. Ošetrovanie rôznych druhov zranení** - ukážka správneho postupu pri ošetrovaní konkrétneho zranenia.
- 2. Volanie na tiesňovú linku 112** - ukážka správnej komunikácie s operátorom tiesňovej linky 112.

Družstvo plní obidve úlohy súbežne. Za tým účelom sa na pokyn rozhodcu rozdelí na 3 + 1 člen, pričom 3-členná skupina plní úlohu č. 1 a 4 člen plní samostatne úlohu č. 2ä

3.4.1. Ošetrovanie rôznych druhov zranení

POSTUP:

Troja členovia družstva predvádzajú praktické ošetrovanie zranenia podľa vytiahnutej otázky (zadania) na figurantovi/príp. dvaja členovia družstva na vlastnom členovi a pri úlohe v písm. a) na resuscitačnom modeli. Štvrtý člen družstva súbežne predvedie správnu komunikáciu s operátorom tiesňovej linky 112.

Súťažné otázky (zadania):

- a) bezvedomie - zastavenie dýchania a činnosti srdca**
Zistenie základných životných funkcií, vykonanie resuscitácie.
- b) vyklbenie členka s podozrením na zlomeninu**
Ošetrovanie, fixácia zranenej končatiny.
- c) otvorená zlomenina na dolnej končatine (v predkolení)**
Zlomenina s krvácaním, ošetrovanie krvácajúcej rany, fixácia zranenej dolnej končatiny.
Poznámka: Vypúšťa sa konkretizácia krvácania (žilové/tepnové) vzhľadom na paralelné poranenie žíl aj tepien pri takomto poranení.
- d) zatvorená zlomenina na hornej končatine (predlaktia)**
Ošetrovanie, fixácia zlomeniny.
- e) tržná rana na hlave s slabým krvácaním a miernym opuchom**
Ošetrovanie, poloha postihnutého s vyvýšením hlavy, očistenie okolia rany, sterilné prekrytie rany, sledovanie postihnutého.
- f) popálenina**
Sterilné ošetrovanie popáleného miesta, krytie, poskytnutie protišokových opatrení, zákaz podávania tekutín.

Správne postupy ošetrovania zranení sú v „Prílohe 4 - Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranení“.

Organizátor zabezpečí rozhodcov z radov členov Slovenského Červeného kríža (SČK).

HODNOTENIE:

Za správne zvolený postup ošetrovania (formou praktickej ukážky), dostane družstvo najviac **30 bodov**. (Tabuľky s hodnotením - Príloha A/1).

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE: Zdravotnícky materiál, resuscitačný model, príp. ďalší materiál, figurantov zabezpečuje organizátor v súčinnosti s príslušným spolkom (územným alebo miestnym) SČK.

Poznámka: na doplnenie prípravy súťažiacich (v oblasti poskytovania prvej pomoci) je možné využiť aj materiály vydávané napr. Slovenským Červeným krížom.

3.4.2. Volanie na tiesňovú linku 112

Štvrtý člen družstva predvedie správnu komunikáciu s operátorom tiesňovej linky 112.

POSTUP:

Rozhodca navodí modelovú situáciu (pozri vzorové príklady v „**Prílohe 5 – volanie na linku 112**“) a z pozície operátora tiesňovej linky 112 vyzve súťažiaceho na vykonanie ukážky volania na tiesňovú linku 112. Súťažiaci sa predstaví sa menom a priezviskom a popíše situáciu podľa nasledovných krokov:

1. Čo sa stalo – volajúci stručne popíše situáciu (ktorú vidí, počuje)
2. Kde sa stalo – volajúci uvedie miesto udalosti (obec, objekt, lokalita)
3. Komu sa stalo – volajúci uvedie počet osôb, približný vek
4. Kedy sa stalo – volajúci spresní čas nehody, zranenia (pokiaľ mu je známy), prípadne dátum
5. Volajúci poskytne operátorovi ďalšie doplnkové informácie - telefónne číslo pre spätné volanie a pod. podľa dopytu operátora.

HODNOTENIE:

Súťažiaci by mal vedieť oznámiť - popísať udalosť podľa vyššie uvedených krokov súvisle a stručne bez pomocných otázok rozhodcu. Za správne predvedenú komunikáciu s operátorom tiesňovej linky dostane družstvo najviac **25 bodov (tabuľka s hodnotením - Príloha A/2)**.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

Materiál (napr. nefunkčný telefón a pod.) zabezpečí organizátor.

3.5. Hasenie malých požiarov

Disciplína je zložená z 2 častí a je zameraná na:

1. Hasenie požiaru džberovkou
2. Určenie správneho hasiaceho prístroja

Družstvo plní obidve úlohy súbežne. Za tým účelom sa na pokyn rozhodcu rozdelí na 2+2 členovia, pričom prvá dvojica plní úlohu č. 1 a druhá dvojica úlohu č. 2.

Hasenie požiaru džberovkou

POSTUP:

Dvaja členovia družstva spoločne vykonajú hasenie tzv. „džberovkou“ na cieľ. Na stanovišti na stojane je päť terčov (napr. plechoviek) postavených vedľa seba. Tieto plechovky musia zhodiť prúdom vody na jedinou náplň (objem nádrže) džberovky. Vzdialenosť od prúdnice (striekacej čiary) po cieľ závisí od výkonu džberovky (cca 5 – 10 metrov) a poveternostných podmienok. Organizátor s rozhodcami pred začiatkom súťaže džberovku vyskúša (vrátane zrazenia plechoviek) a určí vzdialenosť terčov. Na pokyn rozhodcu ľubovoľný člen družstva hasí a druhý člen pumpuje vodu džberovkou.

Organizátor môže v prípade silného vetra použiť ako terč plechovky čiastočne naplnené vodou. Súťažiaci však na to musia byť vopred upozornení a rozhodcovia pred začiatkom súťaže na stanovisku sami vyskúšajú, či je možné plechovky zraziť prúdom vody a určiť zodpovedajúcu vzdialenosť.

TECHNICKÁ PORUCHA DŽBEROVKY:

Problém s nefunkčnosťou džberovky alebo s iným technickým problémom nahlási súťažiaci rozhodcovi, ktorý ho bude riešiť.

Čas, za ktorý sa odstráni technické zlyhanie džberovky, alebo iný technický problém na stanovišti, bude považovaný za „zdržný čas“ (pozri bod 4.1.) a bude odpočítaný z celkového bežeckého času.

HODNOTENIE:

Za každý zasiahnutý terč (zrazenú plechovku) dostane družstvo 5 bodov. Celkovo tak môže získať max. **25 bodov**.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

materiál (terče, stojan, džberovky) zabezpečuje organizátor. Pri určovaní umiestnenia stanovišťa na súťažnej trati sa organizátorovi odporúča podľa možnosti zabezpečiť priamy zdroj vody.

3.5.2. Určenie správneho hasiaceho prístroja

Úlohou je určiť správny druh ručného – prenosného hasiaceho prístroja podľa charakteristiky vzniknutého požiaru. Norma vedomostí pri plnení úlohy vychádza z učebných osnov

prierezového učiva „Ochrana života a zdravia“ pre 2. stupeň základných škôl v časti „Civilná ochrana“, do ktorej za zahrnutá aj tematika ochrany pred požiarmi. Činnosť na stanovišti je zameraná na ozrejmienie si použitia ručných hasiacich prístrojov v súvislosti s horiacou látkou (materiálom).

POSTUP:

Rozhodca má pripravené otázky podľa uvedených modelových situácií na kartičkách (**príloha č. 7**) a 4 farebné obrázky vo formáte A4 s písomným označením druhu ručného hasiaceho prístroja. Jeden člen družstva si vyťahne 1 otázku, ktorú mu prečíta rozhodca. Nasledovne sa členovia poradia a určia správny hasiaci prístroj, s ktorým by najúčinnnejšie horiacu látku (materiál) uhasili. Podľa druhu horľavej látky (materiálu) môže byť správne určených aj viac druhov hasiacich prístrojov.

HODNOTENIE:

Za splnenie súťažnej úlohy môže družstvo získať **5 bodov**. Za správne určenie zapíše rozhodca družstvu do štartovného lístka v príslušnej kolónke 5 bodov, za nesprávnu odpoveď 0 bodov. Za správnu odpoveď rozhodca považuje určenie aspoň jedného správneho druhu hasiaceho prístroja.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

Materiál – kartičky s úlohami, obrázky s hasiacimi prístrojmi zabezpečuje organizátor. Ak má organizátor k dispozícii reálne ručné hasiace prístroje, môže ich na účely plnenia disciplíny použiť namiesto obrázkov.

3.6. Strel'ba zo vzduchovky

Všetci členovia družstva **striel'ajú zo vzduchovky** súčasne v polohe ležmo **na terče**. Súťaží sa so zalamovacou vzduchovou puškou kalibru 4,5 mm, strelivo - diabolky. Používajú sa súťažné terče, ktoré majú kruh s bodovým rozlíšením 1 – 10 bodov. Vzďialenosť terčov je 10 m. Každý člen družstva má k dispozícii 1 „nástrelný“ + 3 súťažné výstrely.

POUČENIE:

Organizátori resp. rozhodcovia vykonajú poučenie o manipulovaní so vzduchovkou a pravidlách hodnotenia zásahov pred začiatkom súťaže. Poučenie je povinné pre všetkých súťažiacich, prítomní môžu byť aj učitelia. Poučenie sa v závislosti od počtu družstiev vykoná spoločne príp. po družstvách.

POSTUP:

Členovia družstva po príchode na stanovište zaľahnú na určené miesto a vystrelia na pokyn rozhodcu prvý „nástrelný“ výstrel. Rozhodca preškrtnie na terči súťažiacim zásah. Súťažiaci na pokyn rozhodcu opäť nabijú vzduchovky a pokračujú v súťažnej strel'be. Každý súťažiaci má 3 súťažné výstrely ako je uvedené vyššie.

TECHNICKÁ PORUCHA VZDUCHOVKY ALEBO TERČA nezavinená súťažiacim:

Každé zlyhanie zbrane nahlási súťažiaci rozhodcovi. Odstránenie poruchy alebo výmena vzduchovky môže byť vykonaná len so súhlasom rozhodcu.

Problémy s terčami - ak vznikne mechanický a či akýkoľvek problém, musí byť informovaný rozhodca, ktorý to bude riešiť.

Čas, za ktorý sa odstráni technické zlyhanie vzduchovky alebo terča nezavineného súťažiacim, bude považovaný za „zdržný čas“ (**pozri bod 4.1.**) a bude odpočítaný z celkového bežeckého času.

Organizátorom okresných kôl sa odporúča vytvoriť pre družstvá podmienky na prípravu v strel'be na základe písomnej požiadavky školy, pokiaľ táto takúto možnosť nemá a nevie si ju iným spôsobom zabezpečiť.

HODNOTENIE:

Každý súťažiaci získa sčítané body zo zasiahnutého terča .Jednotlivec môže získať max. 30 bodov. Družstvo môže spoločne získať max. **120 bodov**.

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE:

materiál (vzduchovky, diabolky, terče, strelecké podložky) zabezpečuje organizátor. **Vlastné vzduchovky nie sú povolené.**

4. Čas

Organizátor v závislosti od dĺžky a náročnosti trate (terén, prevýšenie, povrch a pod.) určí časový limit, ktorý je optimálny na absolvovanie celej trate, vrátane času plnenia disciplín na jednotlivých stanovištiach. Limit musí byť oznámený súťažiacim pred začiatkom súťaže.

Každému družstvu sa v momente štartu začína merať čas (tzv. „bežecký čas“). Meranie času sa zastavuje okamihom dobehnutia posledného člena družstva do cieľa po absolvovaní všetkých súťažných disciplín.

- a) Družstvá, ktoré zabehnú trať v určenom limite alebo pod limit (rýchlejšie), body nestrácajú ani dodatočne nezískavajú.
- b) Družstvu, ktoré dobehne do cieľa v čase vyššom (horšom), čiže pomalšom ako je určený limit, sa **odpočítajú body** podľa nasledovného **kľúča**:

Hodnoty odpočítavaných bodov za pomalšie dobehnutie:

– do 1 minúty vrátane	- odpočet 2 body
– 1 minúta a 1 sekunda až 2 minúty vrátane	- odpočet 4 body
– 2 minúty a 1 sekunda až do 3 minút vrátane	- odpočet 6 bodov
– 3 minúty a 1 sekunda až do 4 minút vrátane	- odpočet 8 bodov
– 4 minúty a 1 sekunda až do 5 minút vrátane	- odpočet 10 bodov
– 5 minút a 1 sekunda až 10 minút vrátane	- odpočet 12 bodov
– pomalšie zabehnutie viac ako 10 minút (oproti limitu)	- strata 20 bodov

Body za čas sú odpočítavané osobitne – bez ohľadu na úspešnosť družstva v súťažných disciplínach.

4.1. ZDRŽNÝ ČAS

Môže vzniknúť situácia, že **družstvo sa nie vlastnou vinou zdrží na stanovišti**, napr. ak:

- rýchlejšie družstvo dobehne na stanovište, kde sa stále nachádza pred ním štartujúce družstvo a plní súťažnú úlohu,
- v prípade vzniku a počas odstraňovania technickej poruchy na džberovke, vzduchovke alebo iného technického problému.

V takom prípade **rozhodca** stanovišťa **zapiše tzv. „zdržný čas“ družstva na štartovný lístok družstva** a tiež do vlastného prehľadu. Zdržný čas sa družstvu po dobehnutí do cieľa odpočíta od celkového „bežeckého času“. Kapitán družstva oznámi rozhodcovi v cieľi, že majú v štartovnom lístku zapísaný zdržný čas.

5. Celkové hodnotenie

Konečné poradie družstiev je tvorené súčtom bodov získaných na všetkých stanovištiach a bodmi odpočítanými za dlhší bežecký čas ako stanovený limit trate (body sú družstvu odpočítané len v prípade, že družstvo zabehlo trať nad limit, tzn. pomalšie).

Maximálny počet získaných bodov je 686

V prípade rovnosti bodov rozhoduje o konečnom poradí:

- a) vyšší bodový zisk získaný v disciplíne „Testy“
- b) v prípade ďalšej rovnosti bodov získaných v „Testoch“, rozhoduje vyšší bodový zisk v disciplíne „Civilná ochrana“,

- c) v prípade rovnosti bodov v „Testoch“ aj v disciplíne „Civilná ochrana“, rozhoduje vyšší bodový zisk v disciplíne „Zdravotnícka príprava“,
- d) pokiaľ by sa zhodoval bodový zisk dosiahnutý v disciplínach „Testy“, „Civilná ochrana“ aj „Zdravotnícka príprava“, rozhoduje o konečnom poradí družstiev lepší „bežecký čas“, za ktorý absolvovali družstvá celú trať už po odpočítaní „zdržného času“ a prípadne aj odčítaní bodov za prekročenie limitu trate.

Po zrátaní bodov dosiahnutých súťažiacimi družstvami na jednotlivých stanovištiach hlavný rozhodca zabezpečí spracovanie výsledkovej listiny a jej vyvesenie. Organizátor pri väčšom počte družstiev na okresnom/krajskom kole a majstrovstvách môže využiť aj vyvesenie priebežnej výsledkovej listiny.

PODANIE PROTESTU:

Nespokojnosť s bodovým ohodnotením na stanovišti alebo so stratou bodov, ktorú mohol ovplyvniť problém na trati na strane organizátora, rieši na okresnom kole/krajskom kole alebo majstrovstvách **vedúci družstva** (pedagogický dozor) podaním protestu, ktorý je možné podať po vyvesení výsledkovej listiny s limitom minimálne do 10 minút od jej vyvesenia. Organizátor môže pri zohľadnení väčšieho počtu družstiev upraviť spôsob podania protestu v „Propozíciách okresného kola“. Odporúčame využiť formuláre na podávanie protestov (Príloha 4, Príloha 5, Príloha 6) na zabezpečenie jednoznačného znenia a konkrétnosti protestu. Dodatočné podávanie protestov alebo dopĺňanie už podaného písomného protestu nie je možné.

DISKVALIFIKÁCIA DRUŽSTVA:

Družstvo bude diskvalifikované:

- pri svojvoľnom skrátení trate,
- za vynechanie súťažnej disciplíny,
- pri použití akejkoľvek cudzej pomoci v súťaži i zo strany svojho vedúceho družstva,
- za neuposlušnosť pokynov rozhodcov a pri hrubom porušení disciplíny,
- za pokus akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovať rozhodcu,
- za nedodržanie zloženia družstva 2 chlapi + 2 dievčatá (mimo hosťujúceho družstva zo zahraničia),
- ak do cieľa nedobehnú všetci členovia súťažného družstva.

Pri porušení bezpečnostných predpisov pri manipulácii a strelbe zo vzduchovky a pri neznalosti základov techniky strelby zo vzduchovky ktoréhokoľvek člena družstva bude družstvo diskvalifikované len v disciplíne „Strelba zo vzduchovky“, tzn. družstvu za túto disciplínu nebudú udelené žiadne body.

6. Bodovanie jednotlivých disciplín

Súťažná disciplína	Bodovanie	Max. počet bodov
1. Testy	1 otázka/2 body x 20 otázok x 4 súťažiaci	160
2. Civilná ochrana		
2.1. použitie ochrannej masky	správne nasadenie/20 bodov x 4 súťažiaci	80
2.2. improvizované PIO	ochrana očí + dýchacích ciest/35 bodov (podľa hodnotiacej tabuľky B)	35
	ochrana trupu a nôh /26 bodov (podľa hodnotiacej tabuľky B)	26
2.3. evakuačná batožina	správny predmet/10 bodov x 10 predmetov	100
2.4. rozoznávanie varovných signálov CO	rozoznanie signálu/20 bodov, reakcia na signál ďalších/20 bodov	40
3. Pohyb a pobyt v prírode	1 správne riešenie/10 bodov x 4 súťažiaci (podľa hodnotiacej tabuľky C)	40
4. Zdravotnícka príprava		
4.1. Ošetrovanie zranení	správny postup ošetrovania/30 bodov (podľa hodnotiacej tabuľky A/1/a,b,c,d,e,f)	30
4.2. Volanie na tiesňovú linku 112	správna komunikácia s operátorom tiesňovej linky 112/25 bodov (podľa hodnotiacej tabuľky A/2)	25
5. Hasenie malých požiarov		
5.1. Hasenie požiaru džberovkou	zasiahnutý terč (plechovka)/5 bodov x 5 terčov	25
5.2. Určenie správneho hasiaceho prístroja	za určenie aspoň jedného správneho hasiaceho prístroja (podľa prílohy 7)	5
6. Strelba zo vzduchoviek	zasiahnutý terč max.30 bodov x 4 súťažiaci	120
Počet bodov celkom	spolu - bez odpočítaných bodov za čas	686

BODOVACIE TABUĽKY:

Disciplína „Zdravotnícka príprava“

- Prílohy A/1 k hodnoteniu ošetrovania zranení: a), b), c), d) e), f)
- Príloha A/2 k hodnoteniu volania na linku 112

Disciplína „Civilná ochrana“

- Príloha B k hodnoteniu vyhotovenia improvizovaných PIO

Disciplína „Pohyb a pobyt v prírode“

- Príloha C k hodnoteniu plnenia úloh na stanovišti

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****a) bezvedomie – zastavenie dýchania a činnosti srdca**

Zistenie základných životných funkcií, vykonanie resuscitácie.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov						
1.	Kontakt s postihnutým: - oslovenie, zatrasenie	0	1	2	3	4	5	6
2.	Uvoľnenie dýchacích ciest: - kontrola DÚ, ev. vyčistenie, záklon hlavy	0	1	2	3	4	5	6
3.	Zistenie prítomnosti dýchania a srdcovej činnosti: - priložením ucha k nosu a ústam postihnutého, sledovaním hrudníka a položením ruky na bránicu - činnosť srdca sa určuje na základe prehltnutého reflexu, mierneho pokašľovania a trhaných pohybov	0	1	2	3	4	5	6
4.	Vykonanie kardiopulmonálnej resuscitácie: - vyhmatanie si miesta kompresíí, - kompresie hrudníka fr. 100 / 1 min., do hĺbky 5-6 cm, - dýchanie ob. 600-650 ml, vdych v trvaní 1 s,	0	1	2	3	4	5	6
5.	Frekvencia masáže a dýchania v pomere 30 : 2 - obmedziť akékoľvek prerušovanie masáže srdca - v prítomnosti viacerých osôb sa tieto striedajú každé 2 min.	0	1	2	3	4	5	6

Maximálny počet bodov: **30**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****b) vyklbenie členka s podozrením na zlomeninu**

1. Postihnutého posadíme, prihovárime sa mu, snaha o ukludnenie ho.
2. Poranenú DK (členok), nadvihňeme a šetrne pridržíme. Priložíme studený obklad.
3. Kĺb znehybníme.
4. Členok ešte spevníme od chodidla po koleno.
5. Vykonáme protišokové opatrenia.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov						
1.	Kontakt s postihnutým	0	1	2	3	4	5	6
2.	Ošetrovanie a manipulácia s členkom	0	1	2	3	4	5	6
3.	Znehybnenie členka	0	1	2	3	4	5	6
4.	Znehybnenie	0	1	2	3	4	5	6
5.	Protišokové opatrenia	0	1	2	3	4	5	6

Maximálny počet bodov: **30**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****c) otvorená zlomenina na dolnej končatine (v predkolení)**

1. Nadviazať kontakt s postihnutým, položiť ho na chrbát, na podložku, zistiť subjektívne ťažkosti, okolnosti úrazu, informovať ho o sebe. Počas ošetrovania snaha o ukľudnenie raneného, vysvetliť postup ošetrovania.
2. Sterilné prekrytie rany bez zatlačenia úlomkov.
3. Opatrne znehybniť zlomené predkolenie od chodidla až do polovice stehna (fixovať dva kĺby - nad a pod zlomeninou), pri improvizácii zviazaním oboch dolných končatín k sebe v oblasti priehlavkov, členkov, pod kolenami a v polovici stehna, vypodložiť miesta dotyku oboch končatín (podložiť ošetrenú končatinu). Alternatíva priložením zdravej končatiny k zlomenej a fixácia.
4. Druhotné vyšetrenie – pátrať po ďalších zraneniach, iných ochoreniach, ostrých predmetoch v odevu.
5. Protišokové opatrenia – poloha, tepelný komfort, upokojuvanie, zvlhčenie úst

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov							
1.	Kontakt s postihnutým, zistenie poranenia	0	1	2	3	4	5	6	
2.	Ošetrovanie rany	0	1	2	3	4	5	6	
3.	Fixovanie zlomeniny	0	1	2	3	4	5	6	
4.	Druhotné vyšetrenie	0	1	2	3	4	5	6	
5.	Protišokové opatrenia	0	1	2	3	4	5	6	

Maximálny počet bodov: **30**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Príloha A/1/d**Družstvo č.****Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO****Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****d) zatvorená zlomenina na hornej končatine (predlaktia)**

Zlomenina: fixácia zlomeniny

1. Nadviazať kontakt s postihnutým, uložiť ho do sedu, na podložku, zistiť subjektívne ťažkosti, okolnosti úrazu, informovať ho o sebe. Počas ošetrovania snaha o ukľudnenie raneného, vysvetliť postup ošetrovania.
2. Opatrne znehybniť zlomené predlaktie od zápastia až cez lakť.
3. Fixovať dva kĺby - nad a pod zlomeninou, alebo fixovať predlaktie, predlaktie uložíme do závesu a fixujeme ho o trup.
4. Druhotné vyšetrenie – pátrať po ďalších zraneniach, iných ochoreniach, ostrých predmetoch v odevu.
5. Protišokové opatrenia – poloha, tepelný komfort, upokojuvanie, zvlhčenie úst.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov							
1.	Kontakt s postihnutým, zistenie poranenia	0	1	2	3	4	5	6	
2.	Manipulácia s predlaktím	0	1	2	3	4	5	6	
3.	Fixovanie zlomeniny	0	1	2	3	4	5	6	
4.	Druhotné vyšetrenie	0	1	2	3	4	5	6	
5.	Protišokové opatrenia	0	1	2	3	4	5	6	

Body spolu:

Maximálny počet bodov: **30**

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****e) tržná rana na hlave s slabým krvácaním a miernym opuchom**

Ošetrovanie: poloha postihnutého s vyvýšením hlavy, očistenie okolia rany, sterilné prekrytie rany, sledovanie postihnutého.

Postup ošetrovania:

1. Kontakt s postihnutým, zistiť jeho subjektívne ťažkosti, pocity, spôsob, ako došlo k úrazu, informovať ho o sebe.
2. Počas ošetrovania polohovať postihnutého do sedu na podložku, s opretou hlavou a trupom, vysvetliť postup ošetrovania, získať ho pre spoluprácu.
3. Vyčistiť okolie rany, sterilne prekryť ranu, fixovať krytie.
4. Druhotné vyšetrenie - pátrať po ďalších zraneniach, iných ochoreniach, liekoch.
5. Protišokové opatrenia - poloha v ľahu so zvýšenou hlavou, tepelný komfort, upokojenie, zvlhčenie úst.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov							
1.	Kontakt s postihnutým, zistenie ťažkostí	0	1	2	3	4	5	6	
2.	Poloha na podložke	0	1	2	3	4	5	6	
3.	Ošetrovanie rany a jej okolia	0	1	2	3	4	5	6	
4.	Druhotné vyšetrenie	0	1	2	3	4	5	6	
5.	Protišokové opatrenia	0	1	2	3	4	5	6	

Maximálny počet bodov: **30**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - ošetrovanie zranenia****f) popálenina (I. a II. stupňa na pravom predlaktí a ruke)**

Sterilné ošetrovanie popáleného miesta, krytie, poskytnutie protišokových opatrení, zákaz podávania tekutín

Postup ošetrovania:

1. Poraneného posadiť na podložku, nadviazať kontakt s postihnutým vyšetrit' poranenia.
2. Popálené miesto chladit', vysvetliť postihnutému postup ošetrovania.
3. Fixovať.
4. Končatinu dať správne do závesu. (alternatívne vhodne položiť v prípade stabilizovanej polohy).
5. Počas ošetrovania poraneného upokojuvať, zabezpečiť ďalšie odborné ošetrovanie, vykonať protišokové opatrenia.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov							
1.	Vyšetrenie postihnutého, získanie dôvery	0	1	2	3	4	5	6	
2.	Chladenie a krytie popáleniny	0	1	2	3	4	5	6	
3.	Polohovanie končatiny	0	1	2	3	4	5	6	
4.	Polohovanie postihnutého, upokojuvanie	0	1	2	3	4	5	6	
5.	Protišokové opatrenia	0	1	2	3	4	5	6	

Maximálny počet bodov: **30**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Zdravotnícka príprava - volanie na tiesňovú linku 112****Aktivácia IZS - volanie na linku tiesňového volania 112**

Predvedenie správnej komunikácie s operátorom tiesňovej linky 112 - slovné opísanie udalosti podľa stanovených krokov a navodenej modelovej situácie.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov					
1.	Čo sa stalo – stručne popíše situáciu (ktorú vidí, počuje)	0	1	2	3	4	5
2.	Kde sa stalo – miesto udalosti (obec, objekt, lokalita)	0	1	2	3	4	5
3.	Komu sa stalo – počet osôb, približný vek	0	1	2	3	4	5
4.	Kedy sa stalo – čas, prípadne dátum	0	1	2	3	4	5
5.	Poskytnúť ďalšie doplnkové informácie (kto volá, telefónne číslo pre spätné volanie, a pod. podľa dopytu operátora)	0	1	2	3	4	5

Maximálny počet bodov: **25**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Príloha B**Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO****Disciplína Civilná ochrana****Použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany (PIO)**

Rozhodca stručne uvedie 2 členov družstva do fiktívnej situácie. Súťažiaci majú za úlohu popísať a zhotoviť improvizované PIO v situácii, keď sú ochranné masky nedostupné. Je nevyhnutné ochrániť si najmä dýchacie cesty, oči a povrch tela. Prakticky to predvádzajú na figurantovi alebo vlastnom členovi družstva.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov					
1.	chránené (zakryté) dýchacie cesty (ústa, nos)	0	3	6	9	12	15
2.	zakrytá hlava (pokryvka hlavy)	0	2	4	6	8	10
3.	ochrana očí (okuliare)	0	2	4	6	8	10
Maximálny počet bodov: 35		Body :					
4.	zakrytý a chránený trup alebo aspoň jeho väčšia časť	0	2	4	6	8	10
5.	zhotovená ochrana rúk	0	2	4	6	8	-
6.	zhotovená ochrana nôh (minimálne chodidiel a časti lýtky)	0	2	4	6	8	-
Maximálny počet bodov: 26		Body :					

Maximálny počet bodov: **61**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

Hodnotiaca tabuľka Súťaž mladých záchranárov CO**Disciplína Pohyb a pobyt v prírode**

Práca s mapou, použitie buzoly, orientácia v teréne podľa mapy a podľa javov v prírode, odhad vzdialenosti.

Hodnotenie:

Čiastkové úkony		Počet bodov					
1.	orientácia na mape pomocou buzoly, určenie azimutu alebo v alternatíve pochod podľa azimutu	0	2	4	6	8	10
2.	zorientovanie mapy podľa buzoly a meranie vzdialenosti na mape	0	2	4	6	8	10
3.	odhad vzdialenosti v teréne	0	2	4	6	8	10
4.	určovanie svetových strán v teréne	0	2	4	6	8	10

Maximálny počet bodov: **40**

Body spolu:

Poznámky:

Podpis rozhodcov:

.....

7. Informácie pre organizátorov a vedúcich družstiev

Dĺžka trate (od štartu po cieľ) je v závislosti od náročnosti terénu **1 až 2 kilometre**. Trať má byť dostatočne a viditeľne označená.

Odporúčany interval pre štart družstiev je **max. 10 minút** alebo kratší podľa počtu účastníkov.

Každý rozhodca na stanovišti vedie prehľad o dosiahnutom bodovom hodnotení jednotlivých družstiev, príp. o zdržnom čase.

Zdržný čas uvedený v bode 4.1. musí byť rozhodcami na každom stanovišti riadne odmeraný a zapísaný na štartovný lístok družstva a tiež do vlastného prehľadu. zdržný čas sa družstvu po dobehnutí do cieľa odpočíta od celkového času (kapitán družstva musí tento zdržný čas oznámiť). Organizátorom sa odporúča merať zdržný čas stopkami.

Pre stanovište „Štart a Cieľ“ sa odporúča merať čas súťaže dvoma stopkami súčasne, ak by sa vyskytla chyba merania alebo porucha stopiek.

Organizačný výbor (skupina) má vyhradené právo na zmeny „Propozícií okresného/krajského kola/majstrovstiev ...“, ak by si to nepredvídané okolnosti v prípravnej fáze súťaže alebo v súťažný deň vyžadovali.

Každý člen družstva má počas súťaže **ochrannú masku v textilnej kapse** so samostatne uloženým filtrom. Družstvo má pri sebe aj **štartovný lístok** na zapísanie získaných bodov príp. zdržného času.

Družstvo si pred začiatkom súťaže spomedzi seba zvolí **kapitána družstva**. Kapitán družstva vystupuje zároveň ako jeho hovorca, losuje štartovné číslo pre družstvo a pod.

Organizátor je povinný zabezpečiť počas konania súťaže dostatočný pitný režim súťažiacich, stravovanie, zdravotnícku službu a podľa okolností a podmienok v priestore súťažnej trate aj poriadkové zabezpečenie.

Počas súťaže platí prísny zákaz fajčenia, požívania alkoholu či omamných látok v celom areáli súťaže. Zákaz platí pre všetky prítomné osoby - rozhodcov, organizátorov, hostí, učiteľov, personál, súťažiacich a iné osoby prítomné na trati a stanovištiach.

Organizátor môže vytvoriť pre organizovanie súťaže organizačnú skupinu (resp. tím, výbor, štáb a pod.). V závislosti od úrovne súťaže, počtu družstiev a ľudských zdrojov organizátora, môže táto skupina (popri riaditeľovi súťaže – takýto názov funkcie nie je povinný) zahŕňať funkcie napr. výkonného riaditeľa resp. zástupcu riaditeľa súťaže, ekonóma (finančného riaditeľa resp. manažéra) súťaže a iné.

Súťaž je riadená riaditeľom súťaže a hodnotená skupinou rozhodcov.

Hlavný rozhodca zodpovedá za priebeh súťaže, koordinuje a riadi činnosť rozhodcov súťažných disciplín, prijíma a rieši sťažnosti a podnety, zodpovedá za dodržiavanie súťažných podmienok.

Rozhodcovia hodnotia družstvá podľa kritérií stanovených v „Metodickej príručke pre súťaž mladých záchranárov CO“. Neohodnotenie a dodatočné hodnotenie je zakázané.

Rozhodcovia sú povinní zaujať miesta na stanovištiach minimálne 15 minút pred štartom prvého družstva a opustiť až keď príslušné stanovište opustí posledné súťažiacie družstvo.

Rozhodcovia aj súťažiaci zložia pred začiatkom súťaže sľub.

sľub rozhodcov znie: „*My, rozhodcovia okresného kola/krajského kola/ majstrovstiev SR mladých záchranárov civilnej ochrany sľubujeme, že svoju úlohu budeme plniť čestne a svedomito podľa pravidiel súťaže a urobíme všetko pre to, aby priebeh a hodnotenie súťaže bolo objektívne a spravodlivé. Tak sľubujeme!*“,

sľub súťažiacich znie: „*My, mladí záchranári civilnej ochrany sľubujeme, že budeme súťažiť čestne a svedomito v duchu fair-play a podľa pravidiel súťaže. Tak sľubujeme!*“.

Pre okresné kolo, krajské kolo ako i majstrovstvá sa vytvára skupina rozhodcov na jednotlivé súťažné a technické stanovištia s odporúčaným počtom:

testy (civilná ochrana, dopravná, požiarne a zdravotnícka výchova) = dvaja,

hasenie malých požiarov = dvaja,

hasenie požiaru džberovkou,

určenie správneho hasiaceho prístroja,

civilná ochrana = štyria:

použitie ochrannej masky,

improvizované prostriedky individuálnej ochrany + figurant,

evakuačná batožina,

rozpoznávanie varovných signálov CO (pustené zvukové signály),

streľba zo vzduchovky na sklopny terč = traja,

pohyb v prírode = dvaja,

zdravotnícka príprava = dvaja + figurant:

ošetrenie rôznych druhov zranení,

volanie na tiesňovú linku 112,

štart – cieľ = dvaja

sčítacia komisia = dvaja

V záujme zachovania úrovne súťaže je skupina rozhodcov zložená zo zamestnancov odboru krízového riadenia okresného úradu, v rámci spolupráce aj s iných okresných úradov v kraji na disciplíny zastrešujúce problematiku civilnej ochrany, z členov Slovenského Červeného kríža k zdravotníckej príprave, hasičov k haseniu malých požiarov a prípadne ďalších zamestnancov organizácií a osôb, ktorí dobrovoľne vykonávajú funkcie rozhodcov a ktorí boli na túto činnosť preškolení.

Ak to podmienky organizátora umožňujú, tak aj 2 osoby do tzv. „sčítacej komisie“, ktorá môže priebežne spracúvať výsledky družstiev z jednotlivých stanovíšť a tiež vypracuje výsledkovú listinu a vykoná ďalšie potrebné úkony (napr. príprava diplomov). V prípade akceptovania protestov a tým aj zmeny poradia družstiev vypracuje novú výsledkovú listinu.

Neodporúča sa, aby členovia rozhodcovskej skupiny boli zároveň členmi organizačného tímu. Hlavný rozhodca nesmie byť zároveň riaditeľom súťaže (ani jeho zástupcom – pokiaľ organizátor túto funkciu vytvorí). Hlavný rozhodca sa môže podieľať aj na organizačnom zabezpečení súťaže v prípravnej fáze, neodporúča sa však určiť ho do ďalšej kľúčovej funkcie.

Povinnosti hlavného rozhodcu:

- Počas prípravy súťaže

- je členom organizačnej skupiny súťaže,
- pripravuje rozhodcov okresného a krajského kola súťaže,
- podieľa sa na spracovaní propozícií súťaže,
- pripravuje verzie (sady) testov pre okresné kolo vrátane šablón, pokiaľ nie je dohodnuté ináč (napr. je poverený iný člen organizačnej skupiny),
- vyberá priestory pre súťažnú trať a zhotovuje jej nákres (Plán trate), ak nie je dohodnuté ináč (napr. je poverený iný člen organizačnej skupiny),
- pripravuje alternatívnu trať (tzv. „mokry variant“) pre prípad krajne nepriaznivých poveternostných podmienok a zhotovuje jej nákres (Plán trate), ak nie je dohodnuté ináč (napr. je poverený iný člen organizačnej skupiny),
navrhuje rozhodcov na jednotlivé stanovištia a návrh predkladá na schválenie organizačnej skupine súťaže,
- pripravuje alebo riadi prípravu dokumentácie potrebnej pre rozhodcov na stanovištiach,
- skontroluje vybavenie jednotlivých stanovíšť,
- zabezpečuje vyznačenie súťažnej trate zástavkami (fáborkami) a pracoviská informačnými tabuľkami.

- Počas samotnej súťaže

- vykoná poradu rozhodcov pred súťažou a poučenie kapitánov družstiev (príp. aj s účasťou vedúcich družstiev), oznamuje súťažiacim potrebné informácie (výklad trate, organizačné pokyny k súťaži a pod.),
- riadi losovanie poradia štartu družstiev,
- ak je potrebné, vykonáva a oznamuje nevyhnuté úpravy propozícií (po dohode s rozhodcami, vedúcimi družstiev a riaditeľom súťaže),
- spracováva výsledkovú listinu, ak nie je dohodnuté ináč,

- prijíma protesty družstiev (nesúhlas s ohodnotením na stanovišti, porušenie pravidiel súťaže a pod.), ktoré rieši spoločne s rozhodcami na stanovištiach a v prípade potreby aj s riaditeľom súťaže.

Po skončení súťaže riadi a zodpovedá za uvedenie trate a priestorov súťaže do pôvodnej podoby a stavu (odstránenie materiálu, označení a pod.).

Organizátor zašle na sekciu bezprostredne po skončení okresného a krajského kola výsledkovú listinu a do dvoch týždňov po ich skončení stručnú správu o príprave a vyhodnotení priebehu okresného a krajského kola.

8. Záverečné ustanovenia

Účasťou v súťaži vyjadrujú súťažiaci súhlas s pravidlami súťaže.

V prípade akýchkoľvek pochybností o porušení pravidiel súťaže rozhoduje hlavný rozhodca po prerokovaní sporu s príslušnými rozhodcami na stanovištiach.

V súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (GDPR) požaduje organizátor okresného/krajského kola a majstrovstiev Slovenskej republiky „Súťaže mladých záchranárov civilnej ochrany“ informovaný súhlas zákonných zástupcov maloletých osôb – súťažiacich žiakov so spracovaním ich osobných údajov a tiež súhlas ostatných osôb dotknutých týmto zákonom a smernicou EP a Rady (EÚ) za účelom zverejňovania informačných a propagačných materiálov, videozáznamov a fotografií z priebehu podujatia ako aj na zabezpečenie jednorazového úrazového poistenia žiakov.

Rozsah poskytnutých osobných údajov uvádza vo formulári „Súhlas so spracovaním osobných údajov“, ktorý je pripojený k pozvánke na okresné/krajské kolo a majstrovstvá Slovenskej republiky.

Organizátor si vyhradzuje právo použiť v rámci súťaže urobené fotografie, video nahrávky a rozhovory, ako aj výsledky s osobnými údajmi v printových médiách, rozhlase a televízii, ako aj v inej forme prezentácie bez nároku na odmenu účastníkom súťaže. Tieto materiály budú použité organizátormi okresného/krajského kola a majstrovstiev Slovenskej republiky v rámci propagácie, preventívno-výchovnej činnosti a osvetu v civilnej ochrane a propagácii čísla tiesňového volania 112.

Organizátori okresného/krajského kola a majstrovstiev Slovenskej republiky sa uvádzajú v Propozíciách časti I. Základné ustanovenia, bod 3.

Aktualizácia Metodickéj príručky pre Súťaž mladých záchranárov CO a jej príloh bola vykonaná v súlade s novým Organizačným poriadkom súťaže schváleným Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 28. septembra 2017 pod číslom 2017/12394:2-10B0 s účinnosťou od 1. januára 2018.